

Звіт
щодо результатів соціологічного дослідження
«Особливості процесу соціалізації здобувачів вищої освіти в умовах
пандемії (за результатами дослідження, проведеного серед студентів
закладів вищої освіти м. Маріуполя)»
(серпень 2020 р.)

З метою вивчення впливу пандемії та переходу до дистанційного навчання на особливості соціалізації здобувачів вищої освіти було проведено он-лайн опитування студентів закладів вищої освіти міста Маріуполя (за допомогою он-лайн інструменту Google Форма).

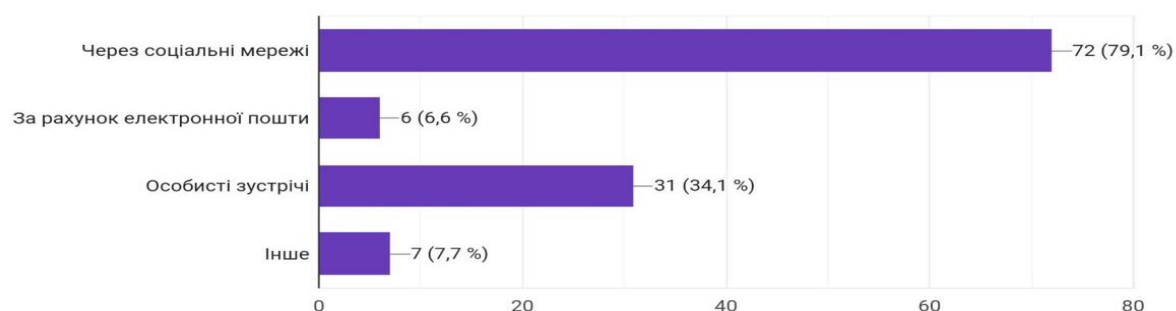
У ньому прийняли участь 100 осіб, з них 82% - студенти Маріупольського державного університету; 8,5% - студенти Приазовського державного технічного університету; 4,4% - студенти Донецького юридичного інституту; 5,1% - студенти Донецького державного університету управління. Серед опитаних 13% складали хлопці та 87% дівчата. Основну аудиторію складали студенти віком від 18 до 25 років – це 90%; 8% - студенти до 18 років; 2% - студенти, які проходять навчання у закладах вищої освіти віком від 26 до 40 років.

Перший блок питань стосувався безпосередньо обміну соціальним досвідом з однолітками (студентами) результати можливо переглянути (Рис.1):

Рисунок 1

Якщо підтримується зв'язок, то як ?

91 ответ

В результаті опитування було виявлено, що 78,8% студентів підтримують зв'язок з одногрупниками, а лише 21,2% зовсім втратили зв'язок з однолітками під час карантину. На питання, як підтримується зв'язок з одногрупниками, більшість студентів (79,1%) відповіли, що за допомогою соціальних мереж, 34,1% студентів зазначили, що спілкуються за рахунок особистих зустрічей, з використанням електронної пошти, мобільного зв'язку та інших засобів комунікації спілкуються 14,3%.

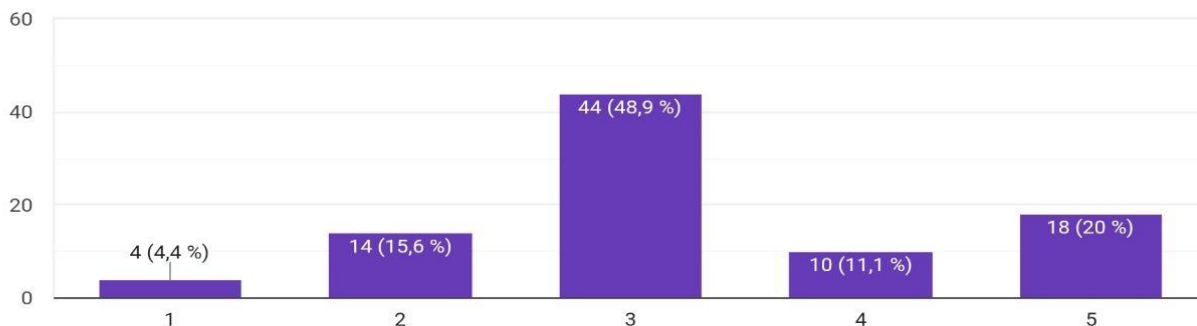
Також у ході дослідження було виявлено, що більшість опитуваних вважає, що під час карантину стосунки між студентами майже не змінилися. На питання: «Як Ви вважаєте, наскільки сильно змінилися стосунки студент-студент, під час пандемії?», студенти повинні були виявити рівень змін за шкалою від 1 до 5, де 1 – ні змінилися; 5 – кардинально змінилися. В результаті 42,5% студентів вважають, що стосунки між одногрупниками майже не змінилися, та лише 11,9%- що змінилось кардинально.

При цьому більшість респондентів зазначило, що зміни, які все ж таки відбулися, були у кращу сторону: карантинні заходи та дистанційне навчання багато в чому зблизили студентів. Шкала від 1 до 5, де 1 – змінилися в гіршу сторону; 5 – карантин дуже зблизив відносини на рівні студент-студент, відображає що 31% студентів зблизились та лише 4,5% студентів кардинально віддалились. (Рис. 2.)

Рисунок 2

Якщо змінились, то як ?

90 ответов

Наступний блок запитань був присвячений відносинам студентів та викладачів під час дистанційного навчання. Було виявлено, що 25,7% студентів

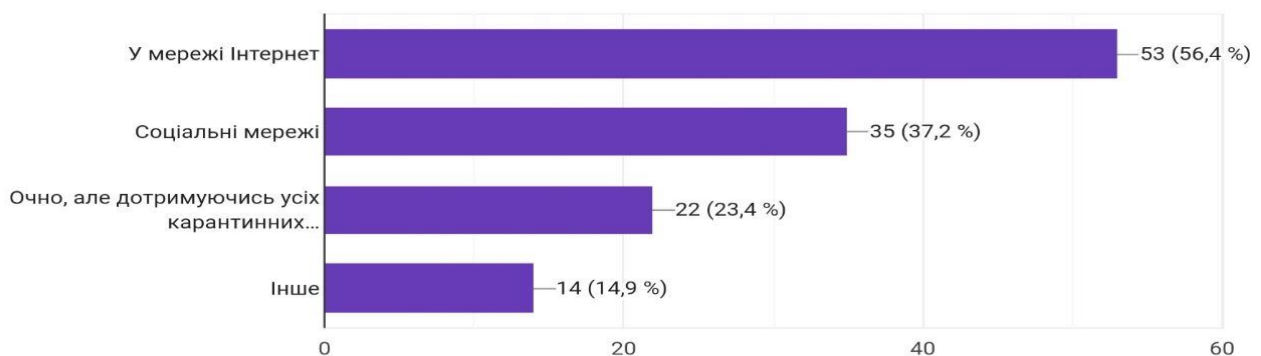
вважають, що стосунки не змінилися, а 11,9 % - що кардинально змінилися. З них 36,6% дотримуються думки, що зміни відбулися у кращій бік; 3,3% - що в гірший.

Особливостей проведення заходів соціального і наукового спрямування стосувався третій блок питань. Саме завдяки подібним заходам студент має змогу у неформальній обстановці ознайомитись зі звичаями та культурою університету, зблизитись з однолітками та перейняти досвід у студентів старших курсів, тобто відбувається активна соціалізація особистості. Під час карантину ця сфера студентського життя зазнала негативного впливу найбільше. Соціальні та наукові заходи по можливості були перенесені у дистанційний формат, однак рівень залученості студентів в нових умовах знизився. На питання «Чи проходять на базі, Вашого університету заходи соціального або наукового характеру під час карантину?» позитивну відповідь дали лише 63% студентів, інші 37% не знають, що на базі їх закладів вищої освіти проходять заходи, що свідчить про проблеми налагодження механізмів комунікації та інформування. За результатами опитування більшість соціальних та наукових заходів проводилися за допомогою мережі Інтернет, і лише 23,4 % відбувалися очно з дотриманням усіх норм та правил відповідно до наказу МОН від 16 березня 2020р. №406 «Про організаційні заходи для запобігання поширенню корона вірусу COVID-19»[3] (Рис.3)

Рисунок 3

Як проходять заходи ?

94 ответа

Отже, результати проведеного дослідження свідчать, що процеси соціалізації здобувачів вищої освіти в умовах пандемії (COVID-19) активно продовжуються, хоча і мають певну специфіку.

За результатами дослідження можливо зробити висновки, що студенти і під час карантину продовжують активно спілкуватися, обмінюватися досвідом та новими навичками засвоєними самостійно. На перший план виходить спілкування через соціальні мережі, такі як Facebook, Instagram, Telegram, також Viber, Skype, Zoom. Карантин не погіршив відносини між одногрупниками, навпаки в 31% випадків відносини стали ближчими.

Відносини з викладачами під час карантину також змінилися у кращу сторону. Виконання освітніх програм, зокрема проходить шляхом організації освітнього процесу із використанням технологій дистанційного навчання. 36,6% студентів дотримуються думки, що зміни відбулися у кращій бік.

Негативний вплив пандемії на соціальні та наукові заходи проявляється у:

- Нездатності донести інформацію до студентів;
- Некоректне ведення сайтів та сторінок в соціальних мережах тощо.

Таким чином, в нових умовах зростає роль соціальних мереж та мережі Інтернет в питанні соціалізації здобувачів вищої освіти. Тому треба більше уваги приділяти як веденню сайтів університетів, які містять великий масив інформації, так і соціальним мережам задля популяризації статусу ЗВО та можливості здобувачам вищої освіти спілкуватися та обмінюватися опитом у більш звичному для них середовищі.

Дослідження проведено здобувачкою вищої освіти 3 курсу освітньої програми «Соціологія» Бабенко В.В. під керівництвом к.п.н., старшого викладача кафедри філософії та соціології Іванець Т. М.

Посилання на анкету «Зміна підходів до соціалізації студентів закладів вищої освіти в умовах пандемії»:

https://docs.google.com/forms/d/1eBJQDuEfWoD0VfNS_-07VehkU6gQGdmxu5f7KuxXAhQ/edit